

NVAO NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

WO-BACHELOR ZORG, GEZONDHEID &
SAMENLEVING

Universiteit Utrecht

ADVIESRAPPORT

8 juli 2021

Inhoud

1	Procedure TNO.....	3
2	Nieuwe opleiding.....	4
2.1	Algemene gegevens.....	4
2.2	Profiel.....	4
2.3	Panel.....	4
3	Oordeel.....	5
4	Sterke punten.....	6
5	Aanbevelingen.....	7
6	Beoordeling.....	8
6.1	Standaard 1 Beoogde leerresultaten.....	8
6.2	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving.....	9
6.3	Standaard 3 Toetsing.....	13
6.4	Graad en CROHO-onderdeel.....	14

1 Procedure TNO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze toetsing een tijdelijke NVAO-procedure.

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

---

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	: Universiteit Utrecht
Opleiding	: wo-bachelor Zorg, Gezondheid & Samenleving
Variant	: voltijd
Graad	: Bachelor of Science
Afstudeerrichtingen	: niet van toepassing
Locatie	: Utrecht
Studieomvang	: 180 EC ²
CROHO ³ -onderdeel	: gezondheidszorg (bevestigd door het panel)

2.2 Profiel

De bachelor Zorg, Gezondheid & Samenleving is een interdisciplinaire opleiding die voorbereidt op een masteropleiding in het brede domein van de (dier)gezondheidszorg, inclusief geneeskunde (SUMMA⁴), diergeneeskunde of farmacie. Afgestudeerden hebben inzicht in de basissystemen van lichaam en gezondheid, en in de maatschappelijke en technologische ontwikkelingen die invloed hebben op mens, dier en samenleving. De opleiding richt zich op studenten die breed geïnteresseerd zijn en die de professies in de gezondheidszorg kunnen verrijken. De opleiding is kleinschalig, met aandacht voor zingeving en duiding, en ruimte voor creativiteit en ontdekken.

2.3 Panel

Samenstelling

1. Prof. dr. Gerda Croiset (*voorzitter*), Prodecaan onderwijs en opleidingen, Universitair Medisch Centrum Groningen;
2. Prof. dr. Walter Sermeus, hoogleraar organisatie en management van de gezondheidszorg en programmadirecteur Master Management en Beleid Gezondheidszorg, KU Leuven;
3. Dr. Mieke Mulder, opleidingsdirecteur Master Farmacie, Leiden University Medical Center;
4. Stijntje Dijk MSc (*student-lid*), student wo-master Health Sciences, tevens arts en PhD-kandidaat Erasmus University Medical Center, Rotterdam.

Ondersteuning

- Dr. Marianne van der Weiden, secretaris;
- Michèle Wera MA, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator.

Locatiebezoek (online)

1 juni 2021

---

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

⁴ Selective Utrecht Medical Master

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van wo-bachelor Zorg, Gezondheid en Samenleving van de Universiteit Utrecht. De opleiding voldoet aan de drie standaarden van het NVAO-kader voor de beperkte toetsing.

Het interdisciplinaire uitgangspunt is kenmerkend voor de nieuwe opleiding: veel gezondheidsproblemen (denk aan zoönosen en aan antibioticaresistentie) vragen om samenwerking tussen verschillende wetenschapsgebieden. Daarom richt de opleiding zich op studenten die geïnteresseerd zijn in het brede domein van de zorg en die zich willen laten uitdagen om over de traditionele grenzen van geneeskunde, diergeneeskunde en farmacie heen samen te werken aan oplossingen voor maatschappelijke gezondheidsproblemen. Afgestudeerden kunnen doorstromen naar de bovengenoemde professionele masteropleidingen of andere masteropleidingen in het domein van de (dier)gezondheidszorg.

De opleiding is kleinschalig met maximaal 75 studenten na het eerste opstartjaar. Een uitdagend onderwijsprogramma biedt studenten een stevige basis in de biomedische vakken en besteedt veel aandacht aan professionele en persoonlijke ontwikkeling. Daarnaast doen studenten kennis op over het zorgsysteem in de samenleving en over technologische ontwikkelingen. In de cursussen krijgen studenten opdrachten en praktijkproblemen voorgelegd en worden ze uitgedaagd om samen tot antwoorden en oplossingen te komen. Door de praktijkopdrachten en door korte meeloopstages ontdekken ze tot welke richting ze zich het meest aangetrokken voelen. De opleiding krijgt een eigen locatie, waar docenten en studenten samen een inspirerende leergemeenschap vormen. De docenten zijn bevlogen en van hoge kwaliteit, met brede ervaring in hun vakgebied en in het geven van kleinschalig onderwijs.

Studenten worden intensief begeleid door een tutor. Tijdens de cursussen krijgen ze regelmatig feedback op hun prestaties, bepalen op basis daarvan wat hun leerdoelen voor de komende periode zijn, en verzamelen dat in een portfolio. Aan het eind van een half jaar wordt het portfolio beoordeeld. Deze vorm van toetsing, het zogenoemde programmatisch toetsen, past goed bij de ontwikkeling van studenten die de opleiding voor ogen staat, maar vraagt nog verdere uitwerking. Docenten en examencommissie zijn zich daarvan bewust en het panel heeft er vertrouwen in dat er vóór de start van de opleiding een goede uitwerking komt.

Samenvattend gaat het om een innovatieve opleiding die een aantrekkelijke optie is voor studenten die vraagstukken in de gezondheidszorg vanuit een interdisciplinaire invalshoek willen benaderen.

Standaard	Oordeel
1 Beoogde leerresultaten	voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	voldoet
3 Toetsing	voldoet
Eindoordeel	positief

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Interdisciplinaire benadering – Studenten leren de gemeenschappelijke kennisbasis van geneeskunde, diergeneeskunde en farmacie al vroeg in de opleiding te gebruiken voor de bestudering en aanpak van gezondheidszorgproblemen in de samenleving.
2. Kleinschalig en activerend onderwijs – De opleiding is kleinschalig en heeft een vast kernteam van docenten. Op een eigen locatie werken studenten in kleine groepen aan opdrachten die deels uit de praktijk komen. Op basis van regelmatige feedback bepalen ze zelf hun leerdoelen voor de komende periode en nemen zo de verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces.
3. Step-back-weken – Iedere onderwijsperiode van tien weken sluit af met een step-back-week met specifieke aandacht voor de maatschappelijke relevantie van de voorafgaande module. Daarna volgt in het rooster een onderwijsvrije week om een gezonde balans tussen studie en privéleven te bevorderen. In de step-back-weken werken studenten in teams aan een thema, waarover ze aan het eind een creatieve presentatie geven.
4. Docententeam – De docenten zijn deskundig op hun vakgebied en in het geven van kleinschalig activerend onderwijs. Ze zijn enthousiast over de inhoudelijke en didactische aanpak van de nieuwe opleiding en vormen een hecht en bevlogen team.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Betrokkenheid van het werkveld – Zorg voor een meer structurele en zichtbare betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding. Benut hun brede netwerk om in de opleiding een nog sterkere verbinding met de praktijk te leggen.
2. Eindtermen – Formuleer scherper in de eindtermen wat de specifieke meerwaarde van afgestudeerden van deze bachelor is.
3. Balans tussen breedte en diepgang – Zoek naar een optimale balans tussen breedte en diepte. Studenten leren zo verbanden te leggen en deze in de diepte te verkennen. Maak het curriculum in kennis en maatschappelijke thema's niet zo breed dat de diepgang verloren gaat.
4. Uitwerking toetsysteem (programmatisch toetsen) – Maak duidelijk hoe de leerlijnen over de cursussen heen op een logische en gedegen manier opbouwen naar het eindniveau. Maak ook duidelijk wat er op verschillende momenten van studenten wordt verwacht, zodat docenten en studenten kunnen beoordelen of ze op de goede weg zijn.
5. Werkveldadviescommissie – Stel een werkveldadviescommissie in met leden die buiten de universiteit werkzaam zijn. Door zo'n sterke verbinding met het werkveld kan de opleiding beter aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen. Ook kan de opleiding het werkveld zo sterker benutten voor het aanbieden van stages.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

De opleiding Zorg, Gezondheid & Samenleving (verder: ZGS) beoogt studenten op te leiden die voldoende kennis hebben om in te stromen in de professionele masteropleidingen diergeneeskunde, farmacie en SUMMA (een vierjarige master die opleidt tot arts en klinisch onderzoeker) en in andere masteropleidingen op het gebied van de (dier)gezondheidszorg. Het opvallende en aantrekkelijke onderscheid met de bestaande bacheloropleidingen geneeskunde, diergeneeskunde en farmacie is dat ZGS het domein van gezondheidszorg vanaf het begin van de opleiding interdisciplinair benadert, om zo tot meer onderlinge samenwerking in het biomedische klinische veld te komen en betere antwoorden te kunnen geven op gezondheidsproblemen in de samenleving. De opleiding richt zich op studenten die affiniteit hebben met het zorgdomein, maar (nog) niet willen kiezen voor een specifiek beroep als (dieren)arts of apotheker. De opleiding wil studenten uitdagen over de grenzen van de monodisciplines heen te kijken. Ze kiest bijvoorbeeld een comparatieve aanpak om inzicht te bieden in verschillen en overeenkomsten tussen mens en dier, en besteedt aandacht aan nieuwe ontwikkelingen van de gezondheidszorg (zowel technologische, organisatorische als maatschappelijke ontwikkelingen). Studenten leren om te gaan met de ambiguïteit van praktijkproblemen, theorie te vertalen naar de praktijk en omgekeerd, en zich snel in te werken in nieuwe gebieden. Het panel is het met de opleiding eens dat de gezondheidsvraagstukken in de samenleving complex zijn en om zo'n brede blik vragen en waardeert daarom de interdisciplinaire samenwerking tussen de drie faculteiten en de geïntegreerde benadering van het kennisdomein. Het panel waardeert ook de ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en een brede maatschappelijke blik in de opleiding. Mede aan de hand van de gesprekken concludeert het panel dat de termen uit de titel van de opleiding (zorg, gezondheid, samenleving) alle drie voldoende en evenwichtig aan bod komen.

De eindtermen (kennis en inzicht, persoonlijke ontwikkeling, academische vaardigheden, oordeelsvorming, communicatie en leervaardigheden) sluiten aan bij de ambities van de opleiding. Ze komen goed overeen met het beoogde bachelorniveau, maar verdere aanscherping kan nog beter de specifieke meerwaarde van afgestudeerden van deze bachelor weergeven.

Tijdens het bezoek heeft het panel gesproken met werkveldvertegenwoordigers. De meeste van hen zijn werkzaam in de deelnemende faculteiten, maar allen hebben relevante connecties met ministeries, RIVM, beroepsverenigingen en patiëntenorganisaties. Een aantal is betrokken bij de universitaire commissie die zich in het kader van het nieuwe strategische plan buigt over de wijze waarop de universiteit kan helpen grote maatschappelijke vraagstukken op te lossen. De vertegenwoordigers zijn enthousiast over wat deze interdisciplinaire opleiding kan betekenen voor de professional van de toekomst. Ze benadrukken het belang van grotere diversiteit van de studentengroep, omdat het in colleges en werkgroepen leidt tot andere vragen en andere oplossingen. Een deel van de

gesprekspartners is vanaf het begin betrokken geweest bij de ontwikkeling van de opleiding en deelt de overtuiging dat een breder contextbegrip nodig is voor professionals in de gezondheidszorg, bijvoorbeeld voor infectieziektenbestrijding, maar ook voor meer fundamentele problemen die vragen om een herziening van het zorgstelsel. In dit gesprek kwam het belang van 'early priming' in de bachelor naar voren: om begrip voor elkaar te kweken moet je vroeg beginnen. Alleen op die manier zullen professionals in staat zijn dezelfde taal te leren spreken om samen te kunnen werken aan oplossingen. Wat betreft doorwerking verwachten de gesprekspartners dat ook de docenten in de masterfase elkaar door de intensieve samenwerking in ZGS gemakkelijker zullen kunnen vinden. Het panel kan zich vinden in deze gedachtegang. Het panel is ook van oordeel dat de verbinding met de samenleving door de werkveldvertegenwoordigers voldoende is verzekerd, maar er is geen sprake van een formele werkveldadviescommissie. De betrokkenheid is nu nog te impliciet. Daarom adviseert het panel het werkveld structureel te betrekken en te benutten om een nog sterkere verbinding te leggen met de praktijk. Zo kan de opleiding beter aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en het werkveld sterker benutten voor het aanbieden van stages.

Samenvattend is het panel positief over het multidisciplinaire en interfacultaire karakter van de opleiding ZGS. Het is een onderwijsantwoord op de grote uitdagingen in de gezondheidszorg waarvoor de samenleving staat. De toekomstige bachelors spreken de taal van de verschillende monodisciplines en zijn in staat de connectie met elkaar te maken. Vooral de 'early priming' is hierin wezenlijk. Het panel concludeert dat de opleiding hiermee een duidelijk eigen en vernieuwend profiel heeft en dat dit tot uitdrukking komt in de beoogde leerresultaten. De opleiding voldoet aan standaard 1.

6.2 Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Curriculum

In het driejarige curriculum (180 EC) zijn de ambities van de opleiding adequaat vertaald in vier thema's die gespreid over de drie leerjaren evenwichtig aan bod komen: (1) basissystemen van lichaam en gezondheid, (2) persoonlijke en professionele ontwikkeling, (3) verkenning samenleving, (4) technologie en interventiemogelijkheden. Een thema is een aantal samenhangende cursussen die ook in samenhang en afstemming worden ontwikkeld. Het is een sterk punt dat het docententeam dat samenwerkt aan een thema, meedenkt over wat dat betreffende thema kan bijdragen aan de cursussen in de andere thema's. Dat faciliteert de samenhang van het curriculum.

Het panel heeft de cursusbeschrijvingen van het eerste studiejaar (60 EC) kunnen bestuderen en met vertegenwoordigers van de opleiding besproken. Op basis daarvan verwacht het panel een passende balans tussen breedte en diepgang, vooral omdat het onderwijs erop gericht is dat studenten concepten leren waaraan ze hun kennis kunnen ophangen. Wel adviseert het panel dit goed in het oog te houden. Het is van belang het curriculum ten

aanzien van kennis en maatschappelijke thema's niet zo breed te maken dat de diepgang verloren gaat. Zo adviseert het panel ten aanzien van big data dat studenten niet alleen publicaties van andere onderzoekers lezen en interpreteren, maar ook zelf analyses doen om bevindingen op waarde te kunnen schatten.

Aan het eind van het derde jaar kunnen studenten keuzevakken (15 EC) selecteren die aansluiten op hun profilering en gewenste vervolgopleiding. Er vindt nog overleg plaats met de vervolgoopleidingen SUMMA, diergeneeskunde en farmacie over welke specifieke profileringscursussen en componenten nodig zijn voor een goede doorstroom. Het streven is dat deze componenten in principe in het basisprogramma zitten en dat de keuzevakken hiervoor zo min mogelijk benut hoeven te worden. Het panel vernam dat dit streven realistisch is: alleen voor farmacie zullen studenten naar verwachting de keuzeruimte met een specifiek voorbereidingsvak moeten invullen om door te kunnen stromen. Bij SUMMA heeft men al ervaring met een diverse instroom en ook bij diergeneeskunde verwacht men geen behoefte te hebben aan aanvullende eisen. Het panel merkt op dat dit wel betekent dat een aantal studenten, namelijk degenen die voor een masteropleiding farmacie kiezen, geen vrije keuzeruimte hebben.

Studenten sluiten de opleiding af met een passend eindwerk, waarin ze alle opgedane kennis en vaardigheden kunnen benutten. In dit project Societal Challenge werken studenten samen in groepjes van drie. De opdrachten voor de challenge komen van opdrachtgevers uit de samenleving en hebben betrekking op reële vraagstukken ten aanzien van (dier)gezondheid en samenleving. Studenten moeten bij de uitwerking van de opdracht een interdisciplinaire en wetenschappelijke benadering laten zien. Ter voorbereiding krijgen ze onderwijs in interdisciplinaire onderzoekstechnieken en relevante vaardigheden.

Elk studiejaar is verdeeld in vier blokken van tien weken. Cursussen vinden plaats in de eerste acht weken, waarna een step-back-week en een onderwijsvrije week volgen. In de step-back-weeken komen thema's aan bod die de student een bredere blik bieden en stimuleren om na te denken over hun eigen ontwikkeling. Studenten werken in groepen en sluiten de week af met een creatieve presentatie van hun leerresultaten en -ervaringen. De thema's voor het eerste studiejaar zijn Gezond studeren, Alles over communicatie, een Technologieweek en een Science Slam. De tiende, onderwijsvrije week geeft studenten de kans om te 'resetten' voordat ze aan de volgende periode beginnen. Deze opzet van het curriculum past goed bij de brede doelen van de opleiding, inclusief de persoonlijke ontwikkeling. De step-back-week is een interessant en innovatief onderdeel om de creativiteit van de studenten te stimuleren.

Didactisch concept

De opleiding hanteert bij de vormgeving van het onderwijs een aantal uitgangspunten, zoals (inter)actief leren, een interdisciplinaire benadering, samenwerkend leren, leren aan de hand van authentieke casus en leren van feedback. Het panel herkent dat dit alles erop gericht is dat studenten zich ontwikkelen tot systeemdenkers die nieuwsgierig zijn en open staan voor nieuwe inzichten en ervaringen van collega's uit andere disciplines, en dat ze zich inhoudelijk, professioneel en persoonlijk kunnen blijven ontwikkelen. Van studenten wordt verwacht dat ze zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun leerproces.

Het onderwijs vindt plaats in kleine groepen, met een vaste bezetting van docenten. Gemiddeld krijgen de studenten 15 à 20 uur contacttijd per week. In weken met veel practica kan dit meer zijn en oplopen tot 20 à 25 uur. De inzet van 'blended learning' draagt bij aan de

zelfsturing van studenten en een effectieve besteding van onderwijstijd. Studenten worden gestimuleerd zelf het initiatief te nemen en hun eigen onderwerpen te kiezen bij een opdracht. Zo ontdekken ze gaandeweg waar hun ambities liggen en kunnen ze hun eigen profilering ontwikkelen. Korte stages dragen hier ook aan bij. Dit betreft meeloopstages van een aantal dagen. Het panel verwacht dat dit voor stage biedende organisaties haalbaar is. Wel adviseert het panel in verband met het relatief grote aantal studenten om stagemogelijkheden bij andere (maatschappelijke) organisaties vast te leggen om ervoor te zorgen dat deze ook daadwerkelijk gelopen kunnen worden.

Casusgericht leren biedt goede handvatten om probleemoplossende vaardigheden te oefenen aan de hand van empirisch materiaal en problemen uit de praktijk waarvoor geen eenduidige oplossing voorhanden is. Ook 'community engaged learning' is onderdeel van het didactisch concept: studenten werken samen met mensen en organisaties uit de samenleving om bij te dragen aan de oplossing van een maatschappelijk probleem. Het panel ziet dat bij uitstek terug in de Societal Challenge aan het eind van de opleiding. Voor de ontwikkeling van de verschillende vaardigheden (inhoudelijk, professioneel en persoonlijk) maakt de opleiding gebruik van frequente feedback, zowel van peers als van docenten en stakeholders bij projecten. Het panel vindt dit een aanpak die goed past bij de andere elementen van het didactisch concept en die terecht ook wordt benut bij de toetsing (zie ook paragraaf 6.3). Al met al vindt het panel de didactische aanpak een sterk punt.

Toelating

Gezien de populariteit van opleidingen in het zorgdomein verwacht de opleiding een groot aantal aanmeldingen voor de nieuwe bachelor ZGS. Onderdeel van de onderwijsfilosofie van de opleiding is kleinschalig onderwijs en de vorming van een sterke community. Om deze doelen te behalen wil de opleiding de instroom beperken tot 50 studenten in het eerste jaar en 75 in de jaren daarna. Dat maakt selectie noodzakelijk. Daarnaast streeft de opleiding naar een meer divers studentenprofiel dan bij de monodisciplinaire opleidingen (dier)geneeskunde en farmacie. Om studenten toe te laten die passen bij de onderwijsfilosofie van de opleiding, en om tot een grotere diversiteit en inclusiviteit te komen, kiest de opleiding voor een combinatie van selectie-instrumenten (profiel, Situational Judgement Test en interview) die meer gericht is op de leer/nieuwsgierigheid en het talent voor communicatie dan op de traditionele cognitieve vaardigheden. Ook wil de opleiding inzetten op een bredere werving om zo ook groepen studenten te rekruteren die ondervertegenwoordigd zijn in de bestaande opleidingen. Het panel waardeert de inzet van de opleiding om tot een selectie-aanpak te komen die past bij de ambities van de opleiding. Wat grotere diversiteit concreet inhoudt en hoe selectie op meer diversiteit plaats zou vinden, lijkt overigens nog niet helemaal uitgekristalliseerd. De opleiding noemt in ieder geval gender en maatschappelijke achtergrond. De aansluiting die gezocht is bij het universiteitsbrede project 'Diversiteit: Instroom en selectie' vindt het panel een goede stap.

Begeleiding/tutoraat

Bij de kleinschaligheid en het intensieve karakter van het onderwijs past het tutoraat goed: vanaf het begin van de opleiding worden studenten begeleid door een vaste tutor, een van de docenten van het kernteam. Een tutor begeleidt een groep van vijf studenten en voert met hen zowel individuele als groeps gesprekken. De tutor is een sparring partner met wie de student kan reflecteren op ontvangen feedback en op het formuleren van persoonlijke leerdoelen. Zo kan een student bijvoorbeeld met de tutor bespreken welke stage het beste zou passen bij de profilering waar de student naar toe werkt.

De opleiding liet het panel tijdens het bezoek weten dat een substantieel vast aantal uren (80 uur per docent per jaar) is ingepland en begroot voor het tutoraat. Ook zijn workshops en coaching voorzien om docenten op het tutoraat voor te bereiden. Vooral in het begin van het programma zal het tutoraat intensief zijn (5 tutorgesprekken in het eerste blok). Gezien het karakter van de opleiding met de sterke nadruk op persoonlijke ontwikkeling vindt het panel het terecht dat het tutoraat een belangrijke rol krijgt en dat er gedurende het hele programma een minimumaantal tutorbijeenkomsten wordt ingepland.

Studenten kunnen een beroep doen op een studieadviseur als ze vragen hebben over inschrijving, cursussen of activiteiten. Als het gaat om welzijn, studievoortgang en persoonlijke ontwikkeling zal de studieadviseur nauw samenwerken met de tutores. Verder kunnen studenten met vragen over financiën, IT, facilitair, roostering etc. terecht bij de afdeling Onderwijs & Studentenzaken van de faculteit Diergeneeskunde die als penvoerder optreedt voor de opleiding. Het panel is van oordeel dat de studenten hiermee een passende ondersteuning wordt geboden.

Docenten

Het aanvraagdossier beschrijft dat de docenten voor het merendeel afkomstig zijn uit de drie betrokken faculteiten. Ze zijn niet alleen geselecteerd op basis van hun expertise, maar ook op hun ervaring als docent, hun enthousiasme voor de doelen van de opleiding, de onderwijsfilosofie en de didactische vormgeving, en hun vermogen om onderzoek, ontwikkelingen in de samenleving en onderwijs met elkaar te verbinden. Op basis van de gesprekken met leden van het kernteam kan het panel volmondig bevestigen dat de opleiding hierin geslaagd is. De bevologenheid en het enthousiasme waren duidelijk zichtbaar en het is evident dat het gaat om hooggekwalificeerde docenten met een interdisciplinaire benadering.

Het panel vindt het ook een sterk punt dat de opleiding veel aandacht besteedt aan de didactische bekwaamheden van de docenten. De docenten beschikken over de basiskwalificatie onderwijs of zijn bezig met een traject om het te behalen. Een deel beschikt ook over de seniorkwalificatie en/of heeft deelgenomen aan de cursus academisch leiderschap van het Centre of Excellence in University Teaching (CEUT) van de universiteit. Specifiek voor ZGS zullen aanvullende trainingsprogramma's beschikbaar komen voor interdisciplinair onderwijs, tutoraat en programmatisch toetsen. Een aantal van deze workshops heeft al plaatsgevonden, maar zal voor nieuwe docenten moeten worden herhaald.

Faciliteiten

De opleiding vindt het belangrijk dat er voor de community van studenten en docenten een vaste plek is. Deze is inmiddels gevonden in een gebouw op de Bolognalaan in het Sciencepark (op loopafstand van de opleidingen geneeskunde, diergeneeskunde en farmacie). In dit gebouw krijgt de opleiding eigen ruimtes voor onderwijs, samenwerking en ontmoeting, flexibele docent-werkplekken voor de staf en ondersteuning, evenals een ruimte voor de studievereniging. Uitgangspunt is dat dit het 'thuis' is voor de opleiding. In dit gebouw heeft de opleiding tevens de beschikking over een 'future learning space'. Voor practicum- en laboratoriumvoorzieningen kan de opleiding een beroep doen op die van de deelnemende faculteiten. Het panel vindt het een belangrijke stap dat de opleiding concreet zicht heeft op een eigen infrastructuur. De steun vanuit de universiteit en de betrokken faculteiten blijkt ook uit de substantiële financiële bijdrage die voor ZGS is toegezegd.

Het panel concludeert dat de opleiding de studenten een gedegen onderwijs-leeromgeving biedt. Bij de ontwikkeling van het onderwijsprogramma zijn weloverwogen keuzes gemaakt die goed bij elkaar passen, zoals activerend leren, studentverantwoordelijkheid, kleinschaligheid, de inzet van tutores en de grote rol voor feedback. De inhoud van het curriculum weerspiegelt de beoogde leerresultaten, de docenten zijn kundig en bevoegen, en de opleiding kan beschikken over eigen faciliteiten die recht doen aan de beoogde community-vorming. De opleiding voldoet hiermee aan standaard 2.

6.3 Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Als systeem van toetsing kiest de opleiding voor programmatisch toetsen. Door de frequente narratieve feedback is dit toetssysteem het meest geschikt om de student te helpen het eigen leerproces te sturen. Het past ook bij het intensieve karakter van de opleiding en de persoonlijke begeleiding door een tutor. Beoordeling vindt niet plaats aan de hand van summatieve toetsen die op één moment bepalen of de studenten wel of niet geslaagd is, maar bestaat uit een continuüm van datapunten. Die datapunten zijn formatief en geven de studenten aan de hand van de feedback zicht op hun leerontwikkeling. Voorbeelden van datapunten zijn kennis- en bloktoetsen, verslagen, casusbesprekingen en -presentaties. Bloktoetsen zijn cumulatief; de kennis van voorgaande blokken wordt ook getoetst. Studenten reflecteren met hun tutor op de uitkomsten en bepalen vervolgens hun persoonlijke leerdoelen. Zowel de feedback als de reflectie daarop door de student wordt opgenomen in een portfolio. Ook de uitkomsten van bloktoetsen vinden hun plaats in het portfolio. Beslissingen worden genomen op basis van het totale beeld van de student op de beoogde leeruitkomsten. Dit wordt halverwege en aan het einde van het jaar met behulp van een rubric beoordeeld door een aparte beoordelingscommissie.

Het panel is het met de opleiding eens dat programmatisch toetsen en de daarmee samenhangende grote mate van feedback goed passen bij het gekozen onderwijsconcept. Uit de schriftelijke informatie en gevoerde gesprekken blijkt dat nog wel verdere inkleuring van het concept gewenst is. Er ligt weliswaar een raamwerk, maar het panel mist nog een overall beoordelingslijn aan de hand waarvan de opleiding kan zien dat een student zich ontwikkelt op de diverse punten. Een dergelijk kader of matrix is nodig voor docenten en tutores om te kunnen vaststellen of een student de gewenste ontwikkeling laat zien. Het panel heeft er vertrouwen in dat de opleiding in staat is deze verdere uitwerking tot een goed einde te brengen. Dit vertrouwen is gebaseerd op het grote commitment van alle betrokkenen (docenten en examencommissie) voor programmatisch toetsen, de al in gang gezette workshops om docenten erop voor te bereiden en vooral ook de ervaring ermee van de faculteit Diergeneeskunde en de daar opgebouwde expertise.

Docenten zetten verschillende toetsvormen in, zoals een casusverslag, een bloktoets, kennisquiz, practicumrapporten en -verslagen, presentatie of essay. Het panel is positief over de creatieve keuzemogelijkheden in de eerste module (Vroege ontwikkeling): studenten kunnen kiezen voor het schrijven van een wikipediapagina, het samenstellen van een

webinar, het organiseren van een gastcollege, het herzien van de reader voor het komende jaar, of het schrijven van een opiniestuk. Het panel acht de Societal Challenge als eindopdracht passend bij de doelstellingen van de opleiding. De interdisciplinaire en wetenschappelijke benadering staat in dit project centraal. Studenten voeren de opdracht uit in groepjes van drie. De opleiding waarborgt de individuele beoordeling bij deze opdracht. Het eindwerkstuk wordt aan de hand van een rubric beoordeeld door ten minste twee examinatoren (begeleider en tweede beoordelaar), waarbij ook de feedback van de opdrachtgever meeweegt. Het oordeel en de feedback op de Societal Challenge maken deel uit van het portfolio en wegen sterk mee bij de eindbeoordeling van het portfolio.

Op basis van het gesprek met de beoogde examencommissie is het panel van oordeel dat deze goed toegerust is voor haar wettelijke taken. De leden komen uit de deelnemende faculteiten en hebben ervaring met aspecten als diversiteit van instroom (bij SUMMA) en programmatisch toetsen (bij Diergeneeskunde). De commissie wijst examinatoren aan en let daarbij op de vereiste expertise en kwaliteit. Ze ziet toe op de naleving van het onderwijs- en examenreglement, borgt de kwaliteit van toetsing en het te behalen eindniveau. Vanuit de expertise van de leden is de commissie betrokken geweest bij de ontwikkeling van het toetsprogramma. Ze ziet het als haar taak om toe te zien op een 'constructive alignment' over de hele opleiding heen: een goed overzicht van leerlijnen en hoe die over de cursussen heen op een logische en gedegen manier opbouwen. In samenspraak met tutores, docenten en coördinatoren wordt dit nog verder geconcretiseerd in duidelijke rubrics, zodat studenten, docenten en examencommissie weten waar de opleiding naartoe werkt.

Samenvattend is het panel van oordeel dat de opleiding over een adequaat systeem van toetsing beschikt. De aanpak van programmatisch toetsen is innovatief en past bij de doelen van de opleiding. Verdere uitwerking en concretisering zijn nog nodig, en daarvan is de opleiding zich bewust. Het panel vertrouwt erop dat de opleiding dit voortvarend oppakt en voelt zich gesterkt in dit vertrouwen door de deskundigheid en de taakopvatting van de examencommissie. De opleiding voldoet aan standaard 3.

6.4 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Bachelor of Science.

Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: Gezondheidszorg.

Afkortingen

CEUT	Centre of Excellence in University Teaching
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
EC	European Credit
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie
SUMMA	Selective Utrecht Medical Master
vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
wo	wetenschappelijk onderwijs
ZGS	Zorg, Gezondheid & Samenleving

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de beperkte toetsing van de nieuwe opleiding wo-bachelor Zorg, Gezondheid & Samenleving van de Universiteit Utrecht

Aanvraagnummer: AV - 1027

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvaio.net
www.nvaio.net